

Esimerkki Työnohjauksellisen eValmennusprosessin sovelluksesta

Vanhemmuuden taidot hyötykäyttöön työelämässä -ohjaussuunnitelma perhetyöhön ja/tai perhekuntoutukseen

Tavoitteet: Perustella ja esitellä eValmennuksen työtapaa soveltava vanhempien ryhmänohjaussuunnitelma perhetyössä ja/tai perhekuntoutuksessa sovellettavaksi.

Kesto: 18 h

Tila: Videokokoussovellus (kuten Zoom, Teams), kannettava tietokone, videokamera ja mikrofonilliset kuulokkeet sekä rauhallinen tila.

Muuta: Vanhempien ryhmänohjaussuunnitelma on tuotettu opiskelijatyönä LAB-ammattikorkeakoulun sosiaalialan YAMK-koulutuksessa Lasten ja perhepalveluiden kehittäminen. Opiskelija Kirsi Utriainen kokosi ryhmänohjaussuunnitelman lastensuojelun perhekuntoutukseen osallistuville vanhemmille. Opiskelijatyö on kokonaisuutena julkaisematon, tässä siitä esitetään ryhmänohjaussuunnitelman keskeiset osat.

Taustaa:

Perhekuntoutusjaksolla keskitytään hyvän huomaamiseen ja annetaan vanhemmille positiivista palautetta heidän vanhemmuuden taidoistaan. Keskustelua on hyvä laajentaa vanhemman kanssa myös siihen, että mitä vanhemmuuden taitoja hän voisi käyttää hakiessaan töihin. Ensin vanhemmuustaidot pitää tehdä näkyväksi.

Alla vanhemmuuden taitoja kuvataan vanhemmuuden roolikartan pää- ja alaroolien (Helminen & Iso-Heinniemi 1999) pohjalta, jossa vanhemmuuden taidot on "pilkottu" osiin ja haettu yhtenevyyttä tulevaisuuden työelämätaidojen välillä (Ilmarinen 2017).

Vanhemmuuden roolikartta	Tulevaisuuden työelämätaidot
Elämän opettaja (kauneuden arvostaja, perinteiden vaalija, arvojen välittäjä, sosiaalisten taitojen opettaja)	Kyky toimia erilaisissa ympäristöissä ja kulttuureissa, vuorovaikutustaito, verkostoitumiskyky
Ihmissuhdeosaaja (keskustelija, kuuntelija, kannustaja, ristiriidoissa auttaja, tasapuolisuuden toteuttaja)	Vuorovaikutustaito, tunneäly ja empatia, itsetuntemus, verkostoitumiskyky, muutosjoustavuus eli resilienssi
Rajojen asettaja (turvallisuuden luoja, sääntöjen ja sopimusten noudattaja ja valvoja, ein-sanoja, omien rajojensa asettaja)	Itsetuntemus, kriittinen ajattelu ja luovuus, itseohjautuvuus, kyky tunnistaa ja kehittää omaa osaamistaan.

Huoltaja (ruoan antaja, levon turvaaja, virikkeiden antaja, rahan käyttäjä, sairauden hoitaja, vaatettava, ulkoiluttaja)	Tunneälykyys ja empatia, vuorovaikutustaito, yhteistyökyky.
Rakkauden antaja (itsensä rakastaja, hellyyden antaja, hyvän huomaaja, myötäeläjä, hyväksyjä.)	Tunneälykyys, empatia, vuorovaikutustaito, kyky tunnistaa ja kehittää omaa osaamista, yhteistyökyky, itseohjautuvuus, itsetuntemus.

Vanhempainryhmän verkko-ohjausprosessin suunnitelma

1. ohjaukerta: Tekniikkaan tutustuminen

Kesto 1 tunti

Tutustutaan käytettävissä olevaan nettialustaan esim. Zoom. Käydään lävitse toiminnot, joita valmennukseen osallistuja tarvitsee. Ohjeet kirjallisena linkkinä asiakkaiden sähköpostiin.

2.ohjaukerta: Tutustuminen ja tavoitteet yhdessä sovitut käytännöt. Vanhemmuuden taidot/ työelämätaidot esittely

Kesto 2 tuntia

Kerrataan tekniikka ja e-valmennuksen käytännöt.

Kuvien avulla kerrotaan muille, mitä haluaa itsestään kerrottavan. Kuvat skannattuna koneelle, ohjaaja jakaa näytölle.

Mitä valitsemasi kuva kertoo sinusta itsestäsi?

Esitellään ryhmän tavoitteet ja näytetään visuaalisesti kuvaa vanhemmuuden roolikartasta, sekä tulevaisuuden työelämätaidoista.

Ohjaajat tauottavat e-valmennusta tässä kohtaa.

Jokainen osallistuja miettii omia tavoitteitaan e-valmennukseen.

Kirjataan Padlet -alustalle ylös säännöt ja tavoitteet. Myöhemmin säännöt kulkevat diana mukana, joka ainakin aluksi käydään joka kerralla lävitse.

Ohjaajat muistavat jokaisella kerralla antaa positiivista ja myönteistä palautetta osallistujille. On tärkeää luoda luottamuksellinen ja turvallinen ilmapiiri.

3.ohjauskerta: Unelmia ja unelmointia

Kesto 2 tuntia

Kerrataan tekniikkaa, näytetään sääntöjä, kysytään osallistujilta, onko tullut vielä jotain muuta mieleen. Palataan vielä tavoitteisiin.

Tehdään kuulumiskierros kuvien avulla, Osallistujat valitsevat skannattujen kuvien joukosta mieluisan ja merkitsevät ne sovellustarralla.

Sen jälkeen tehdään lyhyt läsnäoloharjoitus, kuuntele mitä kuuluu, miltä kehossa tuntuu jne. Sitten viedään osallistujaa mielikuvamatkalle omiin unelmiin ja tavoitteisiin. Ohjataan etänä ”matkaa” omiin unelmiin. Missä näkee itsensä kuukauden kuluttua, missä näkee itsensä vuoden kuluttua. Mitä osallistuja tarvitsee mukaan matkalle, kenet osallistuja tarvitsee mukaan, jotta saavuttaa sen mistä unelmoi.

Puretaan harjoitus.

Annetaan kotitehtävä, että kirjaa ylös oman unelmansa/ tavoitteensa vielä itselleen. Saa käyttää kuvia lehdistä ja liimata ne paperille, jos haluaa.

Osallistujat tekevät lyhyen palautteen kirjallisena e-valmennuskerrasta. Kysely linkin taakse.

4.ohjauskerta: Vanhemmuustaito – elämän opettaja – työelämätaito

Kesto 2 tuntia

Kerrataan sääntöjä ja tavoitteita. Kysytään mitä edellinen kerta oli herättänyt ja miltä kotitehtävä oli vaikuttanut. Kerrotaan/ näytetään, millaista palautetta on tullut edellisestä kerrasta. Valitaan päivän mietelause skannattujen mietelauseiden joukosta. Mikä sopii juuri tähän päivään ja itselle?

Avataan elämän opettaja roolia kysymysten avulla ja käydään aiheesta yhteistä keskustelua. Näytetään rooli näyttöltä.

Miten olet opettanut lapsellesi oikean ja väärän?

Vietätkö juhlapäiviä?

Mitä arkielämän taitoja lapsesi on sinulta oppinut?

Kirjataan keskustelua ylös ja näytetään kirjallisena tuotos.

Tauko

Viritetään keskustelua, miten tätä taitoa voisi hyödyntää työelämässä. Näytetään kuvaa tulevaisuuden työelämätaidoista. Osallistujat saavat vapaasti heitellä ajatuksia ja yhtymäkohtia. Ne kirjataan ylös.

Palaute e-valmennuksesta kirjallisena lyhyenä 5 kohtaa.

Kerrotaan/näytetään mitä seuraavalla kerralla käsitellään.

5.ohjauskerta: Ihmissuhdeosaaja

Kesto 2 tuntia

Kuulumiskierros ja palautetaan mieliin edellistä kertaa. Virittäydytään päivän teemaan pienellä vuorovaikutusharjoituksella, jossa ketjutetaan lause ja seuraavan pitää toistaa jokin sana omassa lauseessaan, jonka edellinen on sanonut.

Näytetään ruudulta ja avataan roolia ja alaroleja muutaman kysymyksen avulla. Osallistuja saa kirjoittaa chatiin vastauksia ja sen jälkeen niistä keskustellaan.

Miten ratkaiset ristiriidat perheessänne?

Miten kannustat lastasi?

Onko anteeksiantaminen sinulle helppoa vai vaikeata?

Vedetään keskustelua yhteen.

Tauko

Palautetaan mieleen keskusteluja ihmissuhdeosaajasta. Tehdään jälleen silta näistä taidoista työelämätaitoihin. Työpöydällä voisi olla sillan kuva, johon kirjoitetaan osallistujilta tulevia taitoja.

Kerrotaan/näytetään mitä seuraavalla kerralla on tulossa.

Palaute

6.ohjauskerta: Huoltaja

Kesto 2 tuntia

Kerrataan lyhyesti mitä edellisellä kerralla tehtiin ja millaista palautetta on tullut edelliskerrasta. Kysytään kuulumiskierros, Virittäydytään päivän aiheeseen valitsemalla kuvista itselle mieluisin kotityö. Valitaan stamp-merkillä itselle mieluisin työ. Pohditaan avoimien kysymysten kautta huoltajan roolia ja mitä taitoja siihen tarvitaan. Osallistujat vastaavat suoraan mind mappiin

Miten opastat lastasi rahan käytössä?

Miten opastat lastasi siivoamaan jälkensä?

Minkälaisia asioita teette yhdessä lapsen kanssa?

Vedetään keskustelua yhteen.

Tauko

Pohdintaa, miten huoltajan roolia voisi hyödyntää työelämässä? Vastaajat kirjoittavat vastauksia edellisten vastausten viereen tyhjään mind mappiin.

Keskustelua vastauksista

Palaute

Kerrotaan/ näytetään mikä on seuraavan kerran teema

7.ohjauskerta: Rajojen asettaja

Kesto 2 tuntia

Palautetaan mieleen edellistä teemaa ja kysytään kuulumiskierros. Annetaan palautetta palautteesta. Virittäydytään teemaan janatyöskentelyn avulla. Tehdään jana, jossa on numerot 1-10. 1 on täysin eri mieltä, 5 on en osaa sanoa, 10 on täysin samaa mieltä. Kysytään väittämiä mm. saako lapsi syödä karkkia joka päivä, kun lapsi suuttuu, saa hän rauhoittua itsekseen, kun lapsi rikkoo lelun, en annan hänen kuukauteen katsoa telkkaria, lapsi saa aina halutessaan tulla syliin yms.

Jaetaan osallistujat kahteen pienryhmään ja ohjaajat menevät mukaan kirjaamaan keskustelua.

Miten teet, kun lapsesi toimii mielestäsi väärin? Bonuskysymys, millä tavoin rauhoitat itsesi tilanteissa?

Pystytkö pitämään kiinni, mitä lupaat lapselle?

Miten valmistat lastasi muutokseen esim. kouluun, lääkärissä käynti?

Vedetään keskustelua yhteen ja kirjataan ylös.

Tauko

Näytetään tulevaisuuden työelämätaitoja ja osallistujat saavat raahata huoltajan rooleja hiiren avulla valitsemaansa työelämätaitolokeroon.

Keskustellaan valinnoista.

Palaute

Kerrotaan/ näytetään seuraavan kerran teema. Pyydetään osallistujia lähettämään omasta puhelimestaan kuva, josta osallistujalle tulee erityisen hyvä mieli/ kokee ilon tunnetta kuvaa katsoessaan.

Neuvotaan teknisesti, miten kuvien lähettäminen tapahtuu. Kerrotaan kuvan käyttötarkoitus. Kuva tullaan näyttämään vain ryhmäläisille. E-valmennuksen jälkeen kuvat poistetaan, eikä niitä esitetä muille.

8.ohjauskerta: Rakkauden antaja

Kesto 2 tuntia

Palataan lyhyesti edellisestä kerrasta ja käydään lävitse palautteita. Annetaan osallistujille myönteistä palautetta. Kerrotaan/ näytetään päivän teema. Näytetään osallistujien lähettämä kuva kaikille ja käydään siitä keskustelua. Avataan rakkauden antajan roolia näytöllä ja lähdetään kysymysten avulla pohtimaan roolia. Osallistujat saavat kirjoittaa suoraan alustalle, jossa on jokaiselle kysymykselle oma kohta. Padlet tms.

Miten huolehdit itsestäsi ja jaksamisestasi vanhempana?

Miten osoitat lapsellesi, että arvostat häntä ja pidät häntä tärkeänä?

Mitä hyvää lapsessasi on?

Vedetään keskustelu yhteen.

Tauko

Pohditaan työelämätaitoja samojen kysymysten kautta, mutta työntekijä näkökulmasta.

Miten huolehdit itsestäsi ja jaksamisestasi työntekijänä?

Miten osoitat työkaverillesi, että arvostat häntä ja pidät häntä tärkeänä?

Mitä hyvää työkaverissasi on? (Tehdään myös pieni harjoitus, jossa antaa yhden kehun toiselle osallistujalle.)

Vedetään keskustelu yhteen.

Palaute

Kerrotaan/ näytetään seuraavan kerran aihe. Annetaan osallistujille kotitehtäväksi tehdä lyhyt cv, valmiiseen pohjaan. Siihen he voivat hyödyntää vanhemmuustaitojaan kuvitteellisessa työnhaussa. E-valmennuksen materiaalia voi käyttää cv: n tekemisen tukena. Kerrotaan /näytetään, miten se teknisesti toteutetaan. CV tulisi tallentaa omalle koneelle. Osallistujat valmistautuvat näyttämään sen seuraavalla kerralla näytöltään.

9.ohjaukerta: Oman elämänsä toimitusjohtaja

Kesto 2 tuntia

Kerrataan edellisiä kertoja: Puhutaan palautteesta. Kysytään kuulumiset ja se, ovatko osallistujat tehneet lyhyen CV:n itsestään. Virittäydytään teemaan ja valitaan itsestä juuri sillä hetkellä parhaiten kuvaava taito. Taidot on koottu yksittäisiksi lauseiksi jokaisesta kerrasta. Taidon voi valita Stampillä. Keskustelua tästä.

Seuraavaksi kerrotaan, miten teknisesti tapahtuu näytön jakaminen. Osallistujat saavat näyttää yksi kerrallaan oman CV:nsä. Annetaan myönteistä ja kannustavaa palautetta. Muut osallistujat saavat laittaa sydän Stampin pitämiinsä kohtiin.

Tauko

Rentoutusharjoitus

Palaute

Kerrotaan osallistujille, että on yksi kerta vielä ja miten vietetään päättäreitä. Kerrotaan, että jokainen osallistuja saa hakea itselleen palan kakkua leipomosta. Kaupunki tarjoaa. Kerrotaan, että he voivat varata kahvia/teetä ja kakun heti seuraavan kerran alkuun.

10.ohjauskerta: eValmennuksen lopettajaiset

Kesto 1 tunti

Virtuaaliset kakkukahvit. Vapaata keskustelua kuulumisista. Palautetaan mieliin e-valmennuksen tavoitteet ja osallistujien omat tavoitteet.

Annetaan aikaa tehdä laajempi palaute, jossa peilataan sekä e-valmennuksen tavoitteisiin, että osallistujien omiin tavoitteisiin.

Valitaan vielä lopuksi kuva, joka kuvaa osallistujien tunnelmia.

Lähetetään e-valmennuksen loputtua todistukset osallistujille

